

Julian Carron

„Kai ateis toji Tiesos Dvasia, jus ji ves į tiesos pilnatvę“ (Jn 16,13). Štai ką pažadėjo Jėzus, kad Šventoji Dvasia mus nuves į tiesos pilnatvę. Kodėl mums to reikia? Nes tiesai nuolatos kyla pavojus būti susiaurintai, t.y. ideologijos pavojus. Mes taip pat neišvengiame šios rizikos, kai žiūrime į tikrovę ir į save pačius, kaip tai suvokiame, kaip suvokiame krikščionišką įvykį, pašaukimą. Nesusiaurinti šių dalykų ir savęs pačių yra malonė, kurios reikia prašyti, melsti Tos, kurią mums nurodė Kristus: Dvasios. Tik Ji mus gali nuvesti į tikrąją savimonę, kurios mums ypač reikia, kad gyventume. Todėl pradėkime šį gestą maldavimu.

Ateik, Šventoji Dvasia

Mano veidas

Davide Prospero

Visų pirma, sveikinu visus susirinkusius čia, Assago, ir tuos, kurie prie mūsų prisijungę Italijoje ir užsienyje.

Šiomet vėl nusprendėme susitikti, kad pradėtume, ir tai jau yra naujiena, kuri iš naujo įvyksta kiekvieną kartą ir kuri mums duota Esaties, kurią tvirtiname savo susitikimu, siekdami kartu grįžti į kelią. Šio momento tikslas nėra nurodyti naują žodį, bet pirmiausia padėti vieni kitiems nenustoti mėgautis šiuo keliu. Prieš metus čia, Assago, Carron pacitavo kun. Giussani sakinį, pasakytą 1995 metais: „Problemos esmė yra faktorius, iš kurio susideda visa tai, kas yra, o pats svarbiausias žodis, apibūdinantis svarbiausią to, kas yra, faktorių, yra žodis esatis. Tačiau mes nesame įpratę žiūrėti kaip į esatį į esantį lapelį, į esančią gėlę, į esantį žmogų, nesame pratę matyti esatį esančiuose dalykuose“. Taigi, mes šiandien esame čia, kad padėtume vieni kitiems atpažinti šią esatį.

Pradėsiu iškart nuo to, kad pats reikšmingiausias faktas, kuris mums buvo duotas šiais metais, be jokios abejonės, buvo kun. Giussani beatifikacijos bylos pradėjimas. Mums tai pats reikšmingiausias faktas, kaip aukščiausia suvokimo viršūnė dėl to, kas mums atsitiko, susitikus jam dovanotą charizmą. Esame kviečiami suprasti, kad tai, kas apėmė daugelio iš mūsų gyvenimus, susitikus judėjimo patirtį, nepriklauso vien mums, bet visai Bažnyčiai ir pasauliui.

Šiuo atžvilgiu, man šiomet paaiškėjo esminis mūsų atsakomybės charizmai, aspektas. Tai nereiškia brukti Giussani kalbų, jo pamokslų turinio; tai, ką mes išgyvenome, parodo, kad mūsų indėlis pirmiausia yra patirtis, kurią išgyvename, ir vertinimas, kurį suteikiame viskam, kas įvyksta, nes šis vertinimas nuolat tikrinamas, pastatomas akistaton su tiesa tų aplinkybių, kurias mums duoda Dievas.

Kaip pats kun. Giussani primindavo: „Aplinkybės, per kurias Dievas leidžia pereiti, yra esminis, ne antrinis mūsų pašaukimo, misijos, kuriai mus kviečia, faktorius“. Todėl Brolijos rekolekcijose Carron pabrėžė: „Visada esantis istorijoje

Viešpats norėjo pažadinti dvidešimto amžiaus viduryje charizmą kaip kelią Kristui pažinti, būtent tokioje kultūrinėje situacijoje, kurioje gyvename, nes kultūrinis *humus*, kurį į Europą atnešė Šviečiamasis amžius, stipriai sąlygoja mūsų tikrovės ir tikėjimo išgyvenimą ([...] tikėjimą sumenkina iki jausmo, pamaldumo arba etikos). Būtent todėl kun. Giussani istorija yra tokia reikšminga, nes jis gyveno tokiomis pačiomis aplinkybėmis kaip mes ir turėjo pasitikti tokius pačius iššūkius, tuos pačius pavojus, ir turėjo pats nueiti visą tą kelią“.

Suprantu, kad tai pirmoji mums paskirta užduotis: sutikti nueiti tą patį kelią, priimti jį rimtai ir iki galo, be jokių nuolaidų. Tokiu būdu, tai, kas mus daro tikrus šiame kelyje, nėra tai, kad supratome viską, kas mums buvo pasakyta (ar dar blogiau, manome, kad supratome), bet greičiau mūsų žingsnius tvirtus padaro tai, kad buvome pagauti, pagriebti, patraukti tiesos pilnatvės patirties, kuri mus sužavėjo susitikus šį žmogų ir viską, kas iš jo gimė. Kaip Popiežius Benediktas prieš kelias savaites pasakė savo buvusiems studentams per pamokslą Kastegandolfe, kiekvienas iš mūsų gali susiaurinti tikėjimą, krikščionybę iki žodžių, tiesos, kuri, kaip manome, mums tarsi priklauso, ir būtent dėl to kartais esame kaltinami netolerantiškumu, o Popiežius sako, kad šie kaltinimai nėra klaidingi, nes „tiesa niekam nepriklauso. Tai mes jai priklausome, tai kažkas gyva! [Patirtis.] Mes nesame jos savininkai, tačiau buvome jos pagauti. Tik jei leidžiamės jos vedami ir išjudinami, pasiliegame joje kaip tiesos piligrimai“.

Dabar pažiūrėjus į praėjusių metų pasiūlymo turinį (nuo praeitų Metų pradžios iki viso Bendruomenės mokyklos darbo ir Brolijos rekolekcijų), pastebime, kad buvome ugdomi pirmiausia įvertinti išgyventą patirtį, o ne kviečiami užimti kažkokią poziciją ateičiai. Išgyvenome daug aplinkybių, kurios mus gana stipriai išbandė, kurios metė iššūkį mūsų pradinei pozicijai: arba laikomės ryšio su kamieniu, su to, kas mus pagavo, ištakomis, arba, kaip išaiškėjo, alternatyva yra nuolatinis analizavimas, paklusimas reakcijoms; prieš tokią pagundą sunku atsilaikyti.

Pagalvokime, pavyzdžiui, apie ekonominę krizę, visi ją kažkaip pajutome, o kai kurie jos buvo užklupti netikėtai, kartais patirdami didžiulių nuostolių. Ir vis dėlto, pradėdami nuo savo istorijos, pabandėme tai įvertinti, paruošdami skrajutę „Krizė, iššūkis keistis“; šis vertinimas tapo (sakyčiau su nuostaba) aplinkybe išeiti ir susitikti su daugybe žmonių, norinčių imtis darbo, ir tai dar nesibaigė, bet visų pirma tai buvo postūmis mums. Žiūrėdami į tai, kas tuo metu vyko, teigėme, kad tikrovė yra pozityvi, ne dėl to, kad esame naivūs, bet dėl to, kad matome daug žmonių tarp mūsų, kurie liudija, kad tikrovė, dėl to, kad yra ir kokia yra, yra didelė provokacija, proga keistis į gerąją pusę, nes ji didingesnė už mus, reiškia, yra viltis. Todėl norėdami būti realistai, negalime tikėtis susiaurinti visko iki savo matų, iki to, ką jau žinojome, iki tos akimirkos, kai jautėmės saugūs, bet turime sutikti atsiverti, kad galėtume augti.

Taip pat paastrėjo žiniasklaidos agresyvumas judėjimo atžvilgiu (tai gerai matėsi laikraščiuose), sukeltas pirmiausiai debatų apie politiką. Tačiau ir čia, kaip gerai prisimename, Carron laiškas, išspausdintas Repubblica laikraštyje gegužės pirmą dieną, paliko be žodžių visus, žmones iš judėjimo ir ne tik, nes provokavo dėl problemos esmės. Šiomet dažnai kartojome Giussani teiginį: „Kai priešiška visuomenė mus apsupa savo gniaužtais ir graso mūsų raiškos gyvumui, ir kai kultūrinis bei socialinis viešpatavimas siekia persmelkti širdį, kurstydamas ir taip įgimtą netikrumą, vadinasi, *atėjo asmens laikas*“. Bendrame kontekste, kupiname įtarumo, pagiežos, ir (nebijokime pasakyti) melo, kuriuo gyvenome ir kvėpavome, šis laiškas, išspausdintas viename iš labiausiai mąstysena nutolusių laikraščių, atvėrė plyšį naujam žvilgsniui, galimybę naujai pažvelgti į aplinkybes, kurios mums duotos, kad sukurtume dar didesnę gerį. Tikras vertinimas ne visada ateina iškart, tačiau neabejotinai išjudina. „Todėl, - buvo rašoma laiške,- negalime kitaip paaiškinti šių faktų, tik kaip galingą kvietimą apsivalymui, atsivertimui į Tą, kuris mus sužavėjo. Tai Jis, Jo esatis, Jo nepaliaujamas beldimas į mūsų užmaršumo, mūsų išsiblaškymo duris dar labiau sužadina mūsų troškimą būti Jo“. Nėra tokio pasaulio nuosprendžio, kuris nugalėtų tvirtinimą to, kas esame: esame Jo.

Prieš Kalėdas viena draugė papasakojo, kad jos dukra grįžo iš mokyklos šiek tiek nerami. Vyko kasmetinė kalėdinė šventė, o ji liko labai sujaudinta dėl bendraklasio, kuris neteko tėčio. Tuomet ta mergaitė pasakė: „Mama, nežinau, ar sugebėčiau būti laiminga jo vietoje“, nes dažnai jis atrodė linksmas, ir per šventę buvo patenkintas. Tuomet jos mama, kaip dažniausiai daro mamos, stengėsi iškart viską ištaisyti, paaiškindama, kad to vaiko mama yra šauni moteris, kad jam nieko netrūks ir pan. Bet visų šių paaiškinimų, neabejotinai teisingų, dukrai neužteko, nes ji pamatė tikresnį dalyką, išlaikydama savo vaikišką paprastumą, pažvelgė giliau ir liko sujaudinta. Paslaptis atvėrė plyšį ir pasirodė. Žiūrėdama į tą bendraklasį, ji įžvelgė neeilinę, neįsivaizduojamą didybę, įžvelgė, kad jis turėjo savo likimą (esame sukurti laimei), todėl iškart iškilo klausimas apie save, nes ir ji turėjo likimą.

Mes surengėme Meetingą šią vasarą, kad pabandytume atsakyti, kas yra tas likimas: žmogaus prigimtis, jo patvarumas, tai, dėl ko keliasi kiekvieną rytą ir imasi spręsti kiekvienos dienos iššūkius, jo didingumas yra ryšys su begalybe.

Tuomet matome, kad Dievas mums suteikė šiuos metus, kad mus padarytų sąmoningesnius dėl to, kas esame, dėl idealo, prie kurio esame prisirišę ir dėl kurio gyvename, ir tai mums paaiškino per aplinkybes, kurias mums suteikė, taip pat ir tas, kurių nevisada norėtume.

Būtent dėl to, pradėdami naujus metus, norime tavęs paklausti: ką reiškia visa tai, kas mums įvyko? Kas leidžia išmokti pamatyti tai, kas glūdi tose aplinkybėse, ką kartais taip sunku išvysti?

Julian Carron

Visų pirma, tikiuosi, kad kiekvienas dar kartą perskaitysite tai, ką dabar pasakė Davide, nes tai yra liudijimas apie tai, ką reiškia eiti, tai nueito kelio sintezė, kuri mums padeda jį sąmoningai įsiminti, kad nepasimestume.

Manęs paklausė, kuo visa tai, kas mums atsitiko ir toliau atsitinka, susiję su būtinybe išmokti pamatyti tai, kas glūdi aplinkybėse, ką kartais taip sunku išvysti. Tai mums dabar ypač svarbu, nes jei neatpažįstame tikrojo dalykų pagrindo, eiti keliu į mūsų žmogiškumo išsipildymą tampa labai sunku.

1. Patvarumas ir aplinkybės

Tas sunkumas suprasti, kas glūdi aplinkybėse, susijęs su kultūriniu bei socialiniu viešpatavimu, siekiančiu persmelkti kiekvieno iš mūsų širdį. Kelia nuostabą tai, kad Benediktas XVI (nenusileidžia šiuo klausimu), kreipdamasis į Italijos vyskupų konferenciją, pradėjo būtent nuo čia, nuo šio susiaurinimo, kuris nepraeina be pasekmių: „Mokslinis racionalumas ir techninė kultūra ne tik linksta suvienodinti pasaulį, bet dažnai pereina savo specifines sritis, siekdami nubrėžti proto tikrumo ribas vien pagal empirinį savo užkariavimų kriterijų. Tokiu būdu žmogaus sugebėjimų galia galiausiai tampa poelgių matu. Dvasinis bei moralinis palikimas, kuriame glūdi Vakarų šaknys ir kuris jiems teikia gyvybinius syvus, šiandien nebėra suvokiamas pagal savo giliają vertę, kol galiausiai nebesuprantame jo tiesos. Tuomet net ir derlingai žemei išskyla pavojus tapti nesvetinga dykuma, o gerai sėklai būti uždusintai, sutryptai ir prarastai“.

Kaip galime mesti iššūkį tokiam proto susiaurinimui? Jam iššūkį meta tikrovė, aplinkybės, kaip Giussani (niekada nepamirškite) mums nurodo dešimtame „Religinio jausmo“ skyriuje: proto klausimai pažadinami susidūrus su tikrove. „Gyvenimas yra ta aplinkybių virtinė, kuri apsupdama tave iššaukia („iššaukia“: čia yra paties gražiausio krikščioniško žodžio apie gyvenimą šaknis: „Pašaukimas“)“.

Yra daug liudijimų apie tai, perskaitysiu tik keletą.

„Esu psichologė ligoninėje, dirbu su gimdymais. Viena moteris ir jos vyras seniai norėjo vaiko ir vasarį pagaliau taip ilgai lauktas nėštumas atėjo. Po mėnesio moteriai diagnozuojamas plaučių vėžys su metastazėmis, paplitusiomis po visą kūną. Iš pirmo žvilgsnio, jai nėra jokios vilties išgyventi. Vėliau jai pasiūloma nutraukti nėštumą. Prieš susipažįstant su ja asmeniškai, susitinku akušerę, kuri man papasakoja, kad jie stengiasi įeiti į palatą kuo rečiau, nes per sunku. O ginekologas sako: „Aš stengiuos įeiti tik dėl pačių būtinausių dalykų, nes pabaiga aiški“. Kai pirmą kartą susitinku tą moterį palatoje, kaip visada pristatau jai ligoninės siūlomas paslaugas, tačiau jaučiuosi labai nejaukiai ir ilgai neužsibūnu. Kitą kartą įeinu ant pirštų galų, pasilieku viena su ja, ji man papasakoja apie save, apie aštrų skausmą kūne, apie tai, kad sunku suvokti, kodėl po stebuklo (nėštumo, kurio taip troško) jai

duodama tokia bausmė (vėžys su metastazėmis). Kuo ilgiau su ja pasilieku, tuo mažiau galiu pasikliauti vien tik savo įprastiniu profesiniu vaidmeniu, nerandu, į ką įsikabinti, tuo tarpu manyje atsiveria tie patys jos klausimai, tas pats šauksmas, išeinu iš palatos ir imu suprasti, kad tai ne dėl mano profesinių sugebėjimų, kad yra daugiau [manome, kad išsisuksime su savo moksliniu racionalumu, bet tikrovė mus stumia, meta mums iššūkį, pažadindama tuos pačius klausimus: yra daugiau!]. Ta nėščia serganti moteris atskleidžia visą mano trokštantį žmogiškumą, slypintį po mano profesiniu vaidmeniu“.

Aplinkybių vertingumo priežastis yra paprasta: „Dievas nieko nedaro atsitiktinai“. Tai vienintelis tikras realybės, aplinkybių paaiškinimas. Nereikia ieškoti kitų (ką mes dažnai darome, kol pavargstame)! Aplinkybės, gražios ar bjaurios bebūtų, visos, yra būdas, kuriuo Paslaptis mus kviečia. Ne kankynė, kurią reikia iškęsti (kaip mes dažnai jas interpretuojame pagal savo matą, t.y. pagal savo racionalizmą). Dievo paveiksle viskas turi labai aiškų tikslą.

Kokį tikslą?

Tą galime gerai suprasti, jei pradėdame nuo tikrovės suvokimo, kurio kun. Giussani niekada nenustojo mums komunikuoti ir liudyti. Perskaitykime dar kartą, ką jis sakė, susidūręs su dar dramatiškesniu iššūkiu nei dabar, kai apie šešiasdešimt aštuntuosius metus judėjimas buvo suniokotas: „Jo paskviestųjų gyvenime, Dievas neleidžia įvykti jokiai dalykui, kuris neprisidėtų prie brandos, subrendimo tų, kuriuos Jis pašaukė. Tai galioja visų pirma asmens gyvenimui, tačiau galiausiai ir giliausiai – Jo Bažnyčios gyvenimui, todėl, tuo pat būdu, kiekvienos bendruomenės gyvenimui. Dievas niekada neleidžia, kad įvyktų koks nors dalykas, jei ne dėl mūsų brandos, mūsų subrendimo. Tiksliau tariant [štai kokį testą Giussani siūlo, kad patikrintume, ar tampame labiau subrendę], tikėjimo tikrumas pasirodo per tai, kaip kiekvienas iš mūsų ir kiekviena bažnytinė tikrovė sugeba įvertinti kaip brandos kelią visa tai, kas pasirodo kaip prieštaravimas, persekiojimas, ar kitoks sunkumas, per tai, kaip sugeba tai paversti įrankiu ir momentu subręsti“.

Taigi, iš ko susideda mūsų branda? Tai mūsų savimonės subrendimas, kai gimsta toks subjektas, kuris sugeba išlikti tvirtas gyvenimo nutikimuose. Nes aplinkybės atneša kovą: „Tuomet kova mus daro budrius, ta kova yra įprastas gyvenimo siužetas: mus padaro budrius, t.y. subrandina mūsų sąmoningumą dėl to, kas yra mūsų patvarumas arba mūsų orumas, kad yra Kitas“. Todėl aplinkybės mums duotos tam, kad mumyse subręstų sąmoningumas dėl to, kas mus sudaro, kad iš tiesų suvoktume, kad mūsų patvarumas yra Kitas.

Kad gerai suvoktume, kaip mes dažniausiai žiūrime į tokius iššūkius, užtenka palyginti, ką sako daina, kurią ką tik dainavome, „Mano veidas“, ir leisti jos paliečiamiems. Nes ši daina (paskutiniu metu apie tai vis galvodavau) turbūt negalėtų būti parašyta šiandien... „Mano Dieve, žiūriu į save, ir suprantu, kad esu be veido;

žiūriu į savo gilumą ir matau begalinę tamsą [pagalvokite apie tai, ką darome mes, kai matome begalinę tamsą, kaip ją pasitinkame; ir palyginkime su tuo, ką sako daina]. Tik tada, kai pastebiu, kad tu esi, tarsi aidą vėl išgirstu savo balsą ir atgimstu“. Kiek kartų susidūrę su tamsa, mes nueiname tokį kelią, apie kurį kalba daina? O kiek kartų pasiekiame tamsą ir nerimstame, ieškodami kažko už patirties ribų, už ko galėtume užsikabinti? Todėl sakau: kas šiandien sugebėtų sukurti tokią dainą? Įsivaizduokite, jei kaskart, kai esame tamsoje, padarytume tai, ką sako daina: žiūrėtume į gilumą, nenaudodami proto susiaurintai, tol, kol atpažintume Tu, esantį bet kokios tamsos gilumoje. Kokią savimonę įgautume kiekvieną kartą! Kaip sugebėtume gyventi savo tiesa, nesąlygojami tamsos, neturėdami nuolat bėgti nuo tamsos, nes būtent ten, tamsos gilumoje, tikrovės gilumoje, savo pačių gilumoje, susitikome tai, kas mus sudaro! O koks yra to ženklas? Ne kitokios mintys ar jausmai. Ne! Tai atpažįstu iš tikro fakto: kad atgimstu.

Kaip rašoma šiame laiške: „Brangus Julian, gyvenimas sekant kasdien tampa vis žavingesnis. Kai suvokiu, kieno esu, suvokiu santykį su Viešpačiu, kuris vienintelis mano asmenį padaro tvirtą ir džiaugsmingą, kiekviena akimirka tampa galimybe eiti į savo išsipildymą. Esu namų šeimininkė, turiu tris vaikus; ir esu didelė nuotykių mėgėja. Niekada nesijaučiau slegiama neišvengiamos vienatvės, kurią man dovanoja gyvenimas, ir sunkaus darbo, kuris niekam nežinomas (kaip keisti sauskelnes ar paruošti vaikams košytes), nes tikrai, pagaliau pasitikėdama tiesa to, ką visada mums sakai, kiekvieną kartą, kai kasdienybės horizonte iškyla uždusimo ar melo jausmas, pagalvoju apie tave, apie savo aš, apie Tą, kuris jį kuria šią akimirką, ir tuoj pat atrandu unikalų, didingą santykį, kuris mane sudaro, ir viskas grįžta į savo vietas, įkvėpiu gaivaus savo laisvės oro, gaivaus Jo esaties oro. Tiesiog noriu tau padėkoti, nes per šiuos metus imu iš tiesų pažinti ir sekti kun. Giussani, ir dėl to, kad nėra nė dienos, kad nepastebėčiau ir neprašyčiau, jog bet kokia aplinkybė (drįsčiau pasakyti, kad net ir mano blogis, mano nuodėmė) taptų didžiule proga žengti tvirtą ir sąmoningą žingsnį link savo likimo. Tai didelė viltis man, mano artimiesiems ir visam pasauliui“.

Dabar suprantate, kodėl aplinkybės yra esminė pašaukimo dalis: nes mums meta iššūkį, nes kartais, jei nebūtų pačios tamsiausios tamsos, galėčiau gyventi net nesusimąstydamas apie Paslaptį, apie savo poreikį suprasti, kas esu ir kad Jis yra; ir taip atgimti. „Savimonė yra sugebėjimas apmąstyti save pačius iki galo [ir tai nereiškia imtis psichologinės savistabos]. Jei apmąstau save iki galo visiškai sąmoningai, susitinku Kitą, nes sakydamas „aš“ visiškai sąmoningai, suvokiu, kad pats savęs nekuriu“. O kada suprantu, kad nesustojau kažkur pakeliui, bet kad priėjau prie Kito? Iš samprotavimų? Iš jausmų? Iš savitaigos? Iš to, kad atgimstu!

Klausiu savęs: visą šitą laiką, kai buvome šitaip provokuojami aplinkybių, kiek kartų buvome priversti nueiti šitą kelią, kol atgimsime, atpažinę Tu? Prisipažinsiu,

kad man reikėjo nueiti begalę kartų, kitaip, patikinu jus, manęs čia nebūtų. Nes gali būti kitame pasaulio krašte, o tave el.paštu pasiekia naujausias laikraščio straipsnis, kuris mus stipriai užsipuola, tuomet nebėra kur bėgti: arba leidiesi sąlygojamas savo reakcijos ir šitaip save susiaurinti visai dienai, arba leidiesi į kelią ir dar kartą pripažįsti, kad nesi tai, ką rašo laikraščiai, bet ryšys su Tuo, kuris tave kuria. Susidūrus su bet kokia aplinkybe ir bet koku iššūkiu, kurių niekada netrūksta, esu priverstas nuspręsti, ar skūstis, ar priimti tai kaip galimybę, per kurią Paslaptis mane kviečia atgaivinti savimonę.

Tikrasis rūpestis nėra, kad nebeliktų tamsos arba kad mūsų nebeplūstų; „tikrasis mūsų rūpestis yra išaugti iš nebrandumo“, t.y. pradėti sakyti „aš“ kaip suaugę žmonės, sąmoningi dėl to, kas yra. Todėl tai yra asmens laikas. Nes mūsų nebrandumas negimsta (kaip dažnai galvojame) dėl kitų kaltės arba dėl aplinkybių ar puolimų, kuriuos turime atremti. Nesipainiokit, kiti neturi tokios galios, kad sukurtų mūsų nebrandumą, jie tiesiog padeda jam atsiskleisti, leidžia mums suprasti, kokie esame nepatvarūs, leidžia mums tai atrasti; leidžia pamatyti, kad dažnai esame labiau sąlygojami aplinkybių nei savimonės. Tuomet problema nėra skūstis dėl aplinkybių (kiek laiko iššvaistome tokiems beverčiams skundams!), o išaugti iš nebrandumo.

Viešpats nori, kad išaugtume iš nebrandumo, sukurdamas tokį patvarų subjektą, kuris galėtų pasitikti bet kokią tamsą, bet kokią aplinkybę, bet kokią problemą. Kitaip neišbūsime tikrovėje, bandysime pabėgti, kaip matome atsitinkant šalia mūsų: gydytojai nebeina į ligonių palatas, nes ten per daug tikrovės. O mes manome, kad galėsime atremti visus iššūkius neturėdami patvarumo?

Šitaip atsiranda kitoks žvilgsnis į aplinkybes ir tampa aišku, ką reiškia gyvenimas kaip pašaukimas: „Išgyventi pašaukimą reiškia siekti likimo, dėl kurio gyvenimas yra sukurtas. Toks likimas yra Paslaptis, kuris negali būti įsivaizduojamas ir nusakomas. Jis paskirtas tos pačios Paslapties, kuri mums duoda gyvybę. Išgyventi gyvenimą kaip pašaukimą reiškia siekti Paslapties per aplinkybes, per kurias Viešpats mums leidžia pereiti, atsakant joms. Pašaukimas yra eiti į likimą apkabinant visas aplinkybes, per kurias likimas mums leidžia pereiti“ (ne tik tas, kurias patys pasirenkame, tarsi galėtume patys nuspręsti, bet visas).

Tai, kad Viešpats mums leidžia eiti į likimą per priešiškas aplinkybes, yra paslaptingas dalykas, Biblija mums visada tai primena: „mano keliai – ne jūsų keliai“ (Iz 55, 8). Kai būname atidūs, pastebime, kad paradoksaliu būdu taip reikalinga tokio subjekto sukūrimui, kad be to mes pasiklystume visiškoje banalybėje, paviršutiniškame išsiblaškyme, baisiausiame susiaurinime. Nes visos aplinkybės, per kurias Paslaptis mums leidžia eiti į likimą, skirtos tam, kad pažadintų mūsų žmogiškąjį subjektą, kad suteiktų jam jėgų, leidžiančių išgyventi bet kokius netikėtumus. Tai tikėjimo patikrinimas, krikščioniško įvykio patikrinimas: ar krikščionybė gali sukurti patvarų subjektą, ne už tikrovės ribų, ne mūsų kambarėlyje,

bet tikrovėje, tokioje, kokia mums meta iššūkį. Kame yra „aš“ jėga, „aš“ stiprybė? Kur galima ją rasti? „Aš“ jėga glūdi tik savimonėje. Todėl visos aplinkybės, per kurias Viešpats mums leidžia eiti, skirtos tam, kad subrandintų mumyse „savimonę“, aiškų ir kupiną meilės savęs suvokimą, pripildytą sąmoningumo dėl savo likimo, sugebantį iš tikrųjų save mylėti, išlaisvintą iš instinktyvaus savimeilės bukumo. Jei prarasime šią tapatybę, niekas mums nebepadės“.

2. Mūsų savimonės elementai

Iš ko susideda mūsų savimonė mums priminė Popiežius savo laiške Riminio Meetingui praeitą rugpjūtį.

a. *Pradinis priklausymas: „sukurti“*

„Kalbėti apie žmogų ir apie jo begalybės ilgesį visų pirma reiškia atpažinti jį sudarantį santykį su Kūrėju. Žmogus yra Dievo kūrinys [visi žinome šitas frazes, visi jas mokame, ir aš, bet jei jų neatrandame iš naujo atsakydami į aplinkybes, jos lieka mūsų nereikalingų žinių stalčiuose, o tada mus netikėtai užklumpa bet kokia aplinkybė; todėl prašau jūsų (ir savęs), nepasiduokite pagundai manyti, kad jau viską žinome. Nežinome! Kitaip gyventume taip intensyviai, kaip kasdienybėje net nesvajojame]. Šiandien šis žodis, kūrinys, atrodo beveik nebemadingas: verčiau žiūrime į žmogų kaip į save išpildančią būtybę ir visišką savo likimo kalvį. Laikyti žmogų kūrinium atrodo „nepatogu“, nes nurodo esminę sąsają su kažkuo kitu, tiksliau Kažkuo kitu, žmogui nepavaldžiu, kuris iš esmės apibrėžia jo tapatybę; tapatybę – santykį, pirmiausia apibrėžiamą kaip pradinis ir ontologinis priklausymas nuo To, kuris mus pamilo ir sukūrė“. To iš mūsų neatims jokia aplinkybė, jokia valdžia, joks puolimas, nes tai yra mūsų tiesa labiau nei mūsų mintys, mūsų jausmai ar mūsų reakcijos, nei kiti: kiti negali sąlygoti to, kas mes esame; esame šis pradinis priklausymas, o kai tas pradinis priklausymas nėra toks sąmoningas, tuomet visiems pasiduodame, ir tai matosi darbe, santykiuose, su draugais, skaitant laikraštį ar būnant vieniems. Ir vis dėlto Benediktas XVI pabrėžia, kad „Šis priklausymas, nuo kurio modernus, šiuolaikinis žmogus stengiasi išsilaisvinti, ne tik nepaslepia ir nesumenkina, bet aiškiai atskleidžia tikrąjį didingumą ir orumą žmogaus, pašaukto į gyvenimą, kad užmegztų ryšį su pačiu Gyvenimu, su Dievu“.

„O gimtoji nuodėmė?“, dažnai klausiame.

Popiežius tęsia: „Gimtoji nuodėmė kyla būtent iš to, kad mūsų protėviai atsitraukė nuo sudarančio santykio, panorą užimti Dievo vietą, manė, kad gali apseiti be Jo. Tačiau ir po nuodėmės žmoguje išliko kamuojantis tokio dialogo troškimas [t.y. troškimas įkvėpti, troškimas išlįsti iš bunkerio], tarsi įrašas, įspaustas ugnimi į jo sielą ir kūną paties Kūrėjo. „Dieve, tu esi mano Dievas, tavęs aš ieškau, – mano gyvastis tavęs ilgisi, mano kūnas tavęs trokšta, – kaip sausa, pavargusi ir perdžiūvusi žemė“. Ne tik mano siela, bet kiekviena mano kūno ląstelė yra sukurta, kad atrastų

sau ramybę, savo išsilydymą Dieve. Ši įtampa nėra panaikinama iš žmogaus širdies: net kai Dievas atmetamas ar paneigiamas, neišnyksta begalybės troškulys, gyvas žmoguje. Taip prasideda skausmingas ir bergždžias „apgaulingų begalybių“, kurios galėtų patenkinti bent akimirka, ieškojimas“. Mes taip priklausome nuo šios mus mylinčios Paslapties, kad net mes patys ir mūsų blogis, negalime susiaurinti šio troškulio. Tuomet tas troškulys šaukia, šaukia, šaukia apie Jį, apie tai, kad manyje yra kažkas, kas išlieka, kas lieka po mano išsiblašymo, po mano blogio, po mano painiavos. Pasakykite jūs, ar nelieka troškulio, kuris yra kažko nesumenkinamo, duotybės ženklas: esame sukurti begalybei. Tai yra mūsų likimas.

Šis dėmuo yra pirmasis mūsų savimonės, aiškaus ir meilės kupino savęs suvokimo elementas. Pirminis priklausymas yra mūsų tiesa: esame Dievo meilės gesto vaisius. Esame! Ir jokia klaida, joks išsiblašymas, jokia aplinkybė, joks skausmas negali panaikinti to fakto, kad aš esu. O jei esu, Paslaptis, kurianti mane, per tą faktą, kad esu, šaukia man: „Tu esi Mano meilės gestas. Tu esi sukurtas Man dabar, esi sukurtas pagal Mano paveikslą ir panašumą“. Tuomet visai kitokią prasmę įgauna frazė, kurią visi „žinome“ ir kuri mums leistų kvėpuoti, jei tik ją suvoktume: „Dievas sukūrė žmogų pagal savo paveikslą, pagal savo paveikslą sukūrė jį“ (Pr 1,27). Kun. Giussani mums sako, kad tai yra meilės sau pamatas (o mes taip dažnai einame maldauti trupinių, byrančių nuo kokio įtakingojo stalo!): „Meilė sau patiems negali būti pagrįsta *tu, kas esame*; ji pagrįsta *faktu, kad esame*, stebėtis savimi kaip kito dovana, kaip malone, kaip nuostaba būti, kaip kito kūrinium. Jei pirmasis Dievo veiksmas yra tave mylėti, kaip tiesiogiai imituoti Dievą? Imituoti Dievą – yra nuostaba dėl meilės sau“. „Jei žmogus nemyli, jis niekuo neimituoja Dievo; jei žmogus neimituoja Dievo mylėdamas, negali imituoti Dievo, nes pirmas ir pagrindinis dalykas, per kurį Dievas pasirodo žmogui, yra tai, kad jis sukurtas pagal Jo paveikslą ir panašumą, pirmas panašumas į Dievą yra mylėti save. Nes pirmas dalykas, kurį daro Dievas, tai tave mylėti“.

Kiekvienas gali palyginti, kaip suvokia save, ir ką sako kun. Giussani; nesiskųsti, kad esame dar labai nepatvarūs, bet mėgautis pažadu, kad pamatytume, jog įmanoma neprarasti to, ką dabar sakome.

b. *Krikščioniškasis įvykis: „Jo“*

Mums įvyko dar vienas faktas, kuris sudaro antrąjį mūsų savimonės elementą ir atsako į klausimą, kurį dažnai užduodame ir kurį Popiežius suformulavo taip: „Bet ar nėra struktūriškai neįmanoma žmogui gyventi pagal savo prigimtį? Ir ar nėra pasmerkimas šis begalybės ilgesys, kurį žmogus jaučia, niekada negalėdamas į jį visiškai atsakyti? Šie klausimai mus nuveda tiesiai į krikščionybės širdį. Pati Begalybė, kad taptų tokiu atsakymu, kurį žmogus galėtų [pažvelkite, kokį veiksmą padarė pavartoja!] patirti, priėmė ribotą formą. Nuo Įsikūnijimo, nuo tos akimirkos, kai Žodis tapo kūnu, buvo panaikintas tas neužpildomas atstumas tarp

ribotumo ir begalybės: amžinas ir beribis Dievas paliko savo Dangų ir įėjo į laiką, pasinėrė į žmogaus ribotumą“.

Iš ko mes sužinome, kad įvyko būtent taip, kad šie žodžiai nėra tušti?

Nes mes, kaip Jonas ir Andriejus, buvome patraukti ir kiekvienas galime pasakyti: niekada nebuvau pats savimi, kol su Tavimi nesusidūriau. Tai yra patirti Kristų. Taigi, antrasis mano savimonės dėmuo yra Kristus, kuris įvyko mano gyvenime, kuris man leido save patirti taip intensyviai, taip didingai ir su tokia pilnatve, kurių savo pastangomis negaliu atkurti. Mano savimonė, tai, kaip save jaučiu, yra tai, kad mano „aš“ esi Tu, Kristau. Tu esi aš, Tu esi tikrasis aš. Todėl savo savimonės turinį galėčiau apibendrinti šventojo Pauliaus žodžiais: „Aš gyvenu, tačiau nebe aš, o gyvena manyje Kristus“ (Gal 2,20). Kiekvienas gali pažvelgti ir pamatyti, kiek ši savimonė dėl Kristaus užvaldo mūsų dienas, ar tai tik sienoje iškalta frazė, kurios iš tiesų niekada nepatyrėme.

Popiežius primena, kokio džiaugsmo ir dėkingumo buvo kupinas pirmųjų krikščionių gyvenimas: „Taigi, Krikščionybės pradžioje buvo taip: būti išlaisvintiems iš ėjimo apgraibomis ir nežinojimo tamsybių – kas esu? kodėl esu? kaip eiti į priekį? – tapti laisviems, būti šviesoje, tiesos platybėje. Toks buvo esminis sąmoningumas. Dėkingumas, apšviečiantis viską aplinkui ir suvienijantis žmones Jėzaus Kristaus bažnyčioje. Visi žinome, kaip Giussani buvo užvaldytas tokio sąmoningumo, kad net kardinolas Martini jam pasakė: „Kaskart, kai kalbi, tu vis grįžti prie šio branduolio, prie Įsikūnijimo, ir jį pasiūlai tūkstančiais skirtingų būdų“. Štai ką reiškė kaskart jo klausytis!

Čia Popiežius užbaigia: „Tuomet [po Įsikūnijimo] niekas nebėra banalu ar nereikšminga gyvenimo ir pasaulio kelyje. Žmogus sukurtas begaliniam Dievui, kuris tapo kūnu, kuris prisiėmė mūsų žmogiškumą, kad jį patrauktų į savo dieviškos būties aukštybes“. Įspūdinga, kaip Popiežius kalba toliau: „Šitaip atrandame tikrąją žmogiškojo gyvenimo dimensiją, apie kurią nuolat primindavo Dievo tarnas Luigi Giussani: gyvenimas kaip pašaukimas. Kiekvienas dalykas, kiekvienas santykis, kiekvienas džiaugsmas, lygiai kaip ir kiekvienas sunkumas, atranda savo galutinę prasmę, būdamas proga santykiui su Begalybe, Dievo balsu, kuris mus nuolat šaukia ir kviečia pakelti akis, atrasti, kad paklusnumas Jam yra visiškasis mūsų žmogiškumo išsipildymas“.

Ar suprantate? Išgyventi gyvenimą kaip pašaukimą reiškia eiti į likimą per kiekvieną dalyką, kuris nebėra banalus ir nereikšmingas, tačiau tampa pajėgus kviesti mus būti sąmoningus. Aplinkybės duotos tam, kad pažadintų šią savimonę, ne dėl to, kad aplinkybės galėtų mums suteikti tai, apie ką šnekėjome (tai, kad esame ir kad Kristus mums „įvyksta“), bet dėl to, kad aplinkybės mums leidžia fiziškai patirti, ką reiškia Kristus ir ką reiškia faktas, kad aš esu, nes Viešpats mums leidžia eiti į likimą

per visas aplinkybes, kurioms leidžia įvykti. Todėl „neturime bijoti to, ko Dievas iš mūsų prašo per gyvenimo aplinkybes“.

Viešpats visus kviečia atpažinti savo, kaip žmonių, sukurtų begalybei, prigimties esmę. Tai paliudija Apreiškimas, kad viskas, kas mums duota, yra duota mūsų brandai, kad augtų mūsų savimonė. Todėl tai yra asmens laikas, kiekvieno iš mūsų laikas, nes kiekvienas yra kviečiamas per labai konkrečias aplinkybes atsakyti mus kviečiančiam Kristui. Bet atsakyti į situacijas ir provokacijas nėra įmanoma, jei neįsitraukiama visu savimi. Nes asmuo gali nepasiduoti tokioje situacijoje tik dėl „aš“ prigimties. Per visa tai vyksta arši kova, kad nesusiaurintume „aš“ iki praeities faktorių.

3. **Tikrumo kelias**

Apie tai nuostabiai liudija šventasis Paulius. Jam taip pat susitikimas su Kristumi pakeitė gyvenimą taip, kad visiškai apvertė tai, ką jis laikė pirmenybe: „Tikrieji apipjaustytieji esame mes, kurie tarnaujame Dievui jo Dvasia, didžiuojamės Kristumi Jėzumi ir pasitikime ne kūnu. O juk aš galėčiau pasitikėti ir kūnu! Jei kas nors tariasi galįs pasitikėti kūnu, tai aš pirmutinis, aštuntą dieną apipjaustytas, kilęs iš Izraelio tautos, Benjamino genties, žydas iš žydų, įstatymo tiksliai besilaikantis fariziejus, uolus Bažnyčios persekiotojas, be priekaištų vykdamas įstatymo reikalaujamą teisumą. Bet tą pirmenybę aš dėl Kristaus palaikiau nuostoliu. O taip! Aš iš tikrųjų visa laikau nuostoliu palyginti su Kristaus Jėzaus, mano Viešpaties, pažinimo didybe. Dėl jo aš ryžausi visko netekti ir viską laikau sąslavomis, kad tik laimėčiau Kristų ir būčiau jame, nebeturėdamas nuosavo teisumo, kurį teikia įstatymas, bet turėdamas teisumą iš tikėjimo Kristumi, einantį iš Dievo, paremtą tikėjimu. Trokštu pažinti jį, jo prisikėlimo galybę ir bendravimą jo kentėjimuose, noriu panašiai kaip jis numirti, kad pasiekčiau ir prisikėlimą iš numirusių“ (Fil 3,3-11).

Bet ir jam, kuris buvo toks tikras dėl Kristaus, niekas nebuvo tausojama, priešingai, užtektų pažvelgti, kokias aplinkybes jam teko atremti: „Nuo žydų gavau penkis kartus po keturiasdešimt be vieno kirčio. Tris kartus gavau lazdų, vieną kartą buvau apsvaidytas akmenimis. Tris kartus pergyvenau laivo sudužimą, ištisą parą plūduriavau atviroje jūroje. Dažnai būdavau kelionėse, upių pavojuose, pavojuose nuo plėšikų, pavojuose nuo savo tautiečių, pavojuose nuo pagonių, miesto pavojuose, dykumos pavojuose, jūros pavojuose, pavojuose nuo netikrų brolių. Man teko daug triūsti ir vargti, dažnai budėti naktimis, badauti ir trokšti, dažnai pasninkauti, dažnai kęsti šaltį ir nuogumą. Be kita ko, kasdien esu žmonių apgultas, rūpinuosi visomis bendrijomis“ (2 Kor 11, 24-28). Įspūdinga! Tačiau per visa tai, ką Viešpats jam leido pereiti, kas vis stipriau apėmė šventojo Pauliaus sąmonę? Kad „šitą lobį mes nešiojamės moliniuose induose, kad būtų aišku, jog ta galybės gausa plaukia ne iš mūsų, bet iš Dievo. Mes visai slegiami, bet nesugniuždyti; mes svyruojame, bet

neprarandame vilties. Mes persekiojami, bet neapleisti; mes parblokšti, bet nežuvę. Mes visuomet nešiojame savo kūne Jėzaus merdėjimą, kad ir Jėzaus gyvybę apsireikštų mūsų kūne. Mums, gyviesiems, dėl Jėzaus nuolat gresia mirtis, kad Jėzaus gyvybę pasirodytų mūsų mirtingame kūne. Šitaip mumyse veikia mirtis, o jumyse gyvybė. Mes turime tą pačią tikėjimo dvasią, apie kurią parašyta: Aš įtikėjau, todėl prakalbėjau. Taigi mes tikime ir todėl kalbame, žinodami, kad tasai, kuris prikėlė Viešpatį Jėzų, taip pat ir mus prikels su Jėzumi ir pastatys kartu su jumis. O visa tai – dėl jūsų, kad malonė apimtų daugelį ir pagausintų dėkojimą Dievo garbei“ (2 Kor 4, 7-15).

Visa tai, kas jam duodama, skirta jam, kad vis geriau pažintų Jėzų, Jo prisikėlimo jėgą, galybę To, kuriam jis paskyrė gyvenimą. Toks žmogiškumas yra sklidinasis dėkingumo, gimstančio dar sąmoningiau, nes Paslaptis nieko Pauliui nepasaugojo. Šios aplinkybės, kurios yra Apreiškimo dalis (švento Pauliaus laiškei taip pat yra Apreiškimo dalis, nėra šiaip epizodai ar pagražinimai), atskleidžia Dievo metodą: Dievas mums nieko netausoja, kad mumyse išaugtų begalinis dėkingumas. Tuomet išgyventi gyvenimą kaip pašaukimą su tokiu sąmoningumu (t.y. kad nešame tokį turinį moliniuose induose) yra kelias, kad nesubliūktume dėl savo sąmoningumo bukumo ir aklumo, ir kad tikrumas dėl Kristaus taptų vis labiau mūsų. Mes nesuabejosime savo „idėjomis“ apie Kristų, jei Jis pats nuolatos nesunaikins mūsų siaurumo, leisdamas mums patirti, kas Jis yra.

Šio Dievo metodo rezultatą aprašo pats Paulius: įgautas tikrumas. „Tai ką dėl viso šito pasakysime? Jei Dievas už mus, tai kas gi prieš mus?! Jeigu jis nepagailejo nė savo Sūnaus, bet atidavė jį už mus visus, – kaipgi jis ir visko nedovanotų kartu su juo?! Kas kaltins Dievo išrinktuosius? Juk Dievas išteisina! Tai kas pasmerks? Ar Kristus Jėzus, kuris numirė, bet buvo prikeltas, kuris sėdi Dievo dešinėje ir net užtaria mus?! Kas gi mus atskirs nuo Kristaus meilės? Ar vargas? ar priespauda? ar persekiojimas? ar badas? ar nuogumas? ar pavojus? ar kalavijas? Parašyta: Dėl tavęs mes žudomi ištisą dieną, laikomi įjautinomis avimis. Tačiau visa mes lengvai nugalime dėlei to, kuris mus pamilo. Ir aš esu tikras, kad nei mirtis, nei gyvenimas, nei angelai, nei kunigaikštystės, nei dabartis, nei ateitis, nei galybės, nei aukštumos, nei gelmės, nei jokie kiti kūriniai negalės mūsų atskirti nuo Dievo meilės, kuri yra mūsų Viešpatyje Kristuje Jėzuje“ (Rom 8,31-39).

Jei mes nesame nugalėtojai tokioje kultūrinio viešpatavimo situacijoje, kurioje esame pašaukti gyventi, kam reikalingas tikėjimas? Ar tikėjimas Kristumi pagrįstas? Tačiau jei mes būtent čia, aplinkoje, apie kurią šnekame, kurioje gyvename, kurioje turime atlaikyti visus iššūkius, matome, kad esame daugiau nei nugalėtojai Jame (ne dėl mūsų nuopelnų, bet dėl to, kad Kristus mus pamilo), tai sukuria unikalų patvarumą. Tikrumas, apie kurį kalba šventas Paulius, yra savimonės tikrumas. Kas netrokšta bent gramo tokio tikrumo? Tuomet tik jei matome veikiančią Kristų, esame iš

tiesų nugalėtojai. Būti nugalėtojais nereiškia „įgauti valdžią“. Būti nugalėtojais reiškia matyti Kristaus pergalę, net jei viskas iš mūsų atimta. Būti nugalėtojais reiškia būti sklidiniems Jo esaties.

Todėl turime nuspręsti, kur galime rasti atsakymą į laimės troškimą, kuri nešiojamės savyje, nes buvome sukurti begalybei. Tik taip galėsime prisidėti prie Bažnyčios misijos, kuri „nėra aršus bandymas atversti, bet liudijimas, kuris leidžia pasirodyti Jėzaus patrauklumui, troškimas, kad visi būtų išgelbėti“, kaip mums priminė kardinolas Scola savo neseniai parašytame pastoraciniame laiške.

Susidūrę su tokiais liudytojais kaip šventas Paulius, galime išvysti, kuo mums gali tapti Kristus, kad net labiausiai slegiančiose aplinkybėse mūsų savimonė prisipildo tylos, Kristaus atminimas iškyla kaip pats brangiausias dalykas, pats trokštamiausias dalykas, kuriam norime skirti laiko, erdvės, kuriam norime skirti savo širdį. Jei nestiprėja šio atminimo troškimas, jei netrokštame tylos, kad skirtume erdvės atminimui, esame nugalėti, nes pasidavėme, pašalinome iš savimonės tai, kas mums atsitiko, ir pripildėme tuo, ko nori vyraujantis mentalitetas. Būti tyloje reiškia gyventi Kristaus sąmoningumu, mąstyti apie Kristų ir šauktis Jo.

Todėl kad išmoktume melstis, reikia pamilti tylą, t.y. gilų suvokimą savęs, kaip asmens, einančio link tikslo – Kristaus paslapties. Tyla turi subręsti, tapti vis brandesnė ir didingesnė. Jei nepasikeičia mūsų būdas daryti tai, ką paprastai darome, jei tylą nėra suvokti save, kad pripildytume savo asmenį (kartais jau pripildytą išsiblaškymo, rūpesčių, darbų), jei nepaliekame erdvės tam, kad suprastume savo sąmoningumą, būsime parblokti visai kitų dalykų. Nes tylą yra dar kartą suvokti savo santykį su didžiule Tėvo paslapties esatimi.

Tik taip galėsime pasitikti tikrovę, matydami ir mąstydami apie Jį. Kaip gimęs aklas. Jis neišgydė aklojo, kad paskui jį saugotų nuo tikrovės, kad tik iš jo nebūtų atimta tai, ką jam davė. Ne. Su jį išgydžiusia Esatimi akyse, akklasis gražinamas Jėzaus į peštynes, neištraukiamas iš ten. Vadinasi, Kristus sukuria „aš“, gebantį išgyventi tikrovę, kaip akklasis, kuris yra paprastas, kad atpažintų, jog prieš tai nematė, o dabar mato. Jo sąmonė buvo apimta to, kas jam nutiko. Su tokia savimone jis gali atremti viską, ne dėl to, kad yra galingesnis, bet dėl tokio paprastumo, dėl kurio paklūsta tam, kas jam atsitiko. Tai yra savimonės jėga, net ir paskutiniajam pasirodžiusiam, ir jokie fariziejų išminčiai negalėjo nieko padaryti tam „aš“ su tokia savimone.

Taip galime atremti bet kokią aplinkybę, kaip mums paliudijo brangi draugė prieš mirtį, kalbėdama su savo vyru (kuris man tai parašė), kai sužinojo, kas jos laukė: „Ji man pasakė: „Aš esu rami, nebijau, nes yra Jėzus. Dabar nebebijau nei dėl tavęs su vaikais, nes žinau, kad esate Kito rankose“. O aš: „O ar nesi liūdna?“. „Ne, nesu liūdna. Esu tikra dėl Jėzaus, man netgi smalsu, kas man atsitiks, ką Viešpats man ruošia. Turbūt turėčiau būti liūdna, bet nesu. Man tik gaila, kad tavo išbandymai

didesni negu mano'. ‚Baik tu'. ‚Tikrai, būtų buvę geriau atvirkščiai'. Ir aš, besišypsodamas, nes ką tik pamatytas stebuklas mane neįtikėtinau paguodė, jai sakau: ‚Tikra tiesa, ypač dėl vaikų'. Be jokios abejonės, tai buvo vienas iš gražiausių momentų per visus septyniolika metų (dvylika vedybinio gyvenimo ir penkerius draugystės), praleistų kartu. Jei ne pats gražiausias“. Su tokiu patvarumu galime žiūrėti į viską, iki pat likimo slenksčio.

Turime liudytoją, kuriam niekas nebuvo tausojama: kun. Giussani. „Viešpats yra mano jėga ir giesmė“ (Iš 15,2): „Kai taip sakome, nesame išpūtę akių, pripildytų kitų esaties! Sakome šiuos žodžius, kartojame šią frazę, žvelgdami į Kristaus esatį, visko, kas čia yra, tiesą, giliausią visko, kas yra, tiesą: „Viskas yra Jame“. „Mano jėga“, todėl mano ginklas mūšyje, ir „mano giesmė“, reiškia, mano švelnumas, kuris išlieka mūšyje, grožis, kuris mane veda į mūšį, kuris mane palaiko mūšyje, ar jis truktų valandą ar šimtą dienų. Tiesą sakant, mūšis trunka ir visą gyvenimą. Kad gyvendamas prisiminčiau Kristų! Tai mums pažada mūsų draugystė: pagalbą užaugti, tobulėti, vaikščioti šiame atminime, šventas Dieve! Tai pažadas kiekviename mūšyje (kai vyksta mūšis, per visą gyvenimo kovą ir sunkumą), kad įeisime vis giliau į Tu; nes Tu yra dabar: „Mano jėga ir mano giesmė esi Tu“. Štai, kad šis Tu sutaptų su Jo veidu, sutaptų su Jo vardu. Vardas: tai esatis ir visa jos jėga, įtaigumas, galia ir švelnumas“.

Su visu tuo akyse, esame pasirengę spalio 11 dieną, kartu su didžiule Bažnyčios draugija, pradėti Tikėjimo metus, kuriuos Popiežius panorą paskelbti, kad „iš naujo atrastume ir priimtume šią vertingą tikėjimo dovaną, kad dar giliau pažintume tiesas, kurios yra mūsų gyvenimo syvai, kad nuvestume šiandieninį, dažnai išsiblaškiusį, žmogų į atnaujintą susitikimą su Jėzumi Kristumi, keliu, tiesa ir gyvenimu“.